

פרשת בשלח התשפ"ה

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. שמות פרק יד פסוק כז - לא (פרשת בשלח)

(כז) וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הָאֲדָמָה וַיִּשָּׁב הָאֲדָמָה לַפָּנּוֹת בְּקֶרֶן לְאִיתָנוּ וּמִצָּרִים נָסִים לִקְרֹאתוֹ וַיִּנְעֹר ה' אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: (כח) וַיָּשָׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכָל־חֵיל פְּרָעָה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־ נִשְׁאָר בָּהֶם עַד־אֶחָד: (כט) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בִּיבֶשֶׁת בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם: (ל) וַיֹּשַׁע ה' בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שֵׁפֶת הַיָּם: (לא) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת־ה' וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבְמֹשֶׁה עֲבָדוּ: פ

2. תרגום אונקלוס שמות פרק יד פסוק לא (פרשת בשלח)

וַחֲזָא יִשְׂרָאֵל יַת גְּבוּרַת יְדָא רַבְתָּא דְעַבְד יִי בְּמִצְרַיִם וְדַחֲלִילוּ עִמָּא מִן קִדְּם יִי וְהִימִינוּ בְּמִימְרָא דִּי וּבְנִבְיָאוֹת מֹשֶׁה עֲבָדִיה.

3. מכילתא דרבי ישמעאל שמות שמות י"ד:ל"א

וַיֹּאמְרוּ בְּה' – גְּדוֹלָה הָאֱמוּנָה שֶׁהָאֱמִינוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם, שֶׁבִּשְׂכָר שֶׁהָאֱמִינוּ יִשְׂרָאֵל בְּה', שֶׁרָתָה עֲלֵיהֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְאָמְרוּ שִׁירָה, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבְמֹשֶׁה עֲבָדוּ" (שמות י"ד:ל"א). וְנֶאֱמַר: "אֲזַי יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל" (שמות ט"ו:א) וְכֵן אֵתָּה מוֹצֵא, שֶׁלֹּא יָרַשׁ אֲבָרָהָם אֲבִינוּ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, אֲלָא בְּזָכוֹת אֱמִנָה שֶׁהָאֱמִין בְּה', שֶׁנֶּאֱמַר: "וְהָאֱמִין בְּה', וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צִדְקָה" (בראשית ט"ו:ו').

4. רש"י שמות פרק יד פסוק לא (פרשת בשלח)

את היד הגדלה - את הגבורה הגדולה שעשתה ידו של הקדוש ברוך הוא. והרבה לשונות נופלין על לשון יד, וכולן לשון יד ממש הן, והמפרשו יתקן הלשון אחר ענין הדבור:

5. רשב"ם שמות פרק יד פסוק לא (פרשת בשלח)

ויאמינו בה' - שאף במדבר לא ימותו ברעב:

6. ירמיהו פרק ב פסוק ב

הֲלֹךְ וַקְרָאתָ בְּאֶזְנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבָּת פְּלוּלֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרֵי בַמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא יְרוּשָׁה:

7. רבינו בחיי שמות פרק יד פסוק לא (פרשת בשלח)

ומפני שהאמונה יסוד כל התורה כולה תקנו לנו רז"ל בתפלה ובברכות לענות אמן, שהוא נגזר מלשון אמונה ומלשון הודאה שמקבל עליו דברי המברך ומודה בהם, וזהו שאמרו רז"ל: (שבועות לו א) אמן קבלה, אמן שבועה, אמן קיום, ועל זה אמרו: (נויר סו ב) גדול העונה אמן יותר מן המברך... והעונה אמן הוא מקיים השטר והוא העקר, שאין קיום העדות בעד ראשון אלא בעד שני, שהעדות נגמר על ידו והעונה אמן הוא העד השני וצריך הוא שיצטרף עם העד הראשון שהוא המברך כי עמו העדות קיים. ...

8. שמות רבה כ"ג:ה'

אמר רבי אלעזר בן רבי יוסי כְּשִׁינְגִיעוּ הַגְּלִיּוֹת לְשֵׁם יְהוָה אֹמְרִים שִׁירָה, לָכֵן נֶאֱמַר: תְּשׁוּרֵי מְרָאשׁ אֲמִנָה. דָּבָר אַחֵר, תְּשׁוּרֵי מְרָאשׁ אֲמִנָה, עֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שִׁירָה לְעִתִּיד לָבוֹא, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צ"ח:א): שִׁירוּ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה, וּבְאִינָה זְכוֹת אֹמְרִים יִשְׂרָאֵל שִׁירָה, בְּזָכוֹת אֲבָרָהָם שֶׁהָאֱמִין בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט"ו:ו'): וְהָאֱמִין בְּה', הִיא הָאֱמוּנָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל נֹחֲלִין בָּהּ, וְעָלִיו הַפְּתוּב אֹמֵר (חבקוק ב':ד'): וְצִדִּיק בְּאֲמוּנָתוֹ יִחְיֶה, הֵנִי: תְּשׁוּרֵי מְרָאשׁ אֲמִנָה.

9. שיר השירים פרק ד פסוק ח

אֲתִי מִלְּכַנְנֹן פִּלָּה אֲתִי מִלְּכַנְנֹן תְּבוֹאִי תְּשׁוּרֵי מְרָאשׁ אֲמִנָה מְרָאשׁ שְׁנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְעֻנֹת אֲרִיּוֹת מִהֶרֶב גְּמָרִים:

Come with me from Lebanon, my bride, with me from Lebanon. Look from the top of Amana, from the top of Senir and Hermon, from the lions' dens, from the mountains of the leopards.

10. רש"י שיר השירים פרק ד פסוק ח

תשורי מראש אמנה - בקבצי את נדחך תסתכלי ותתבונני מה שכר פעולתך מראשית האמונה שהאמנת בי לכתך אחרי במדבר ... ד"א מראש אמנה הר הוא בגבול צפון של ארץ ישראל ושמו אמנה ובלשון משנה טורי אמנון והר ההר שנאמר בו (במדבר לד) מן הים הגדול תתאו לכם הר ההר וכשגליות נקבצות ומגיעות שם הם צופים משם ורואין גבול ארץ ישראל ואוירה של ארץ ישראל ושמחים ואומרים הודיה לך נאמר תשורי מראש אמנה:

11. במדבר פרק יא פסוק ד - יב (פרשת בהעלותך)

(ד) וְהֶאֱסַפְסָף אֲשֶׁר בְּקֶרְבּוֹ הִתְאָוּ תַּאֲוָה וַיִּשְׁכּוּ וַיִּכְפּוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֹאכְלֵנוּ בָּשָׂר: (ה) זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל בַּמִּצְרַיִם חֲמֹם אֶת הַקִּשְׁאִים וְאֶת הָאֲבִטְחִים וְאֶת־הַחֲצִיר וְאֶת־הַבָּצְלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִיִּם: (ו) וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יִבְשֶׁה אִין כָּל בְּלִתִּי אֱלִי־הֵמָּן עֵינֵינוּ: (ז) וְהָמָן כְּזֶרַע־גֹּד הוּא וְעֵינּוּ כְּעֵין הַבְּדֹלַח: (ח) שָׁטוּ הָעָם וַלְקֻטּוֹ וַטְחֲנוּ בְּרֹחִים אוֹ דָּכוּ בַּמִּדְבָּה וּבִשְׁלוּ בַּפָּרוֹר וַעֲשׂוּ אֹתוֹ עֲגוֹת וְהָיָה טַעְמֹו כְּטַעַם לֶשֶׁד הַשָּׂמֶן: (ט) וּבִרְדַּת הַטֵּל עַל־הַמַּחְנֶה לִילָה יֵרֵד הַמָּן עָלֵינוּ: (י) וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בְּכָה לְמִשְׁפָּחָתוֹ אִישׁ לְפָתַח אֹהֶלוֹ וַיִּסְרֹאֲף ה' מֵאֵד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה רָע: (יא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ה' לָמָּה הִרְעַלְתָּ לַעֲבָדֶיךָ וּלְמָה לֹא־מָצַתִּי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת־מִשְׁאַ פְּלִי־הָעָם הַזֶּה עָלַי: (יב) הֲאֵנֹכִי הִרִיתִי אֶת כָּל־הָעָם הַזֶּה אִם־אֵנֹכִי יִלְדֹתִיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלֵי שָׂאֵהוּ בַּחֲיָקוֹד כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאָמֶן אֶת־הַיָּדָק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָיו:

12. במדבר פרק יב פסוק ז (פרשת בהעלותך)

לֹא־כֵן עֲבַדְי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא:

13. שמות פרק טו פסוק כב - כז (פרשת בשלח)

(כב) וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשַׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר וּלֹא־מָצְאוּ מַיִם: (כג) וַיָּבֹאוּ מִרְיָתָה וּלֹא יָכְלוּ לִשְׁתַּת מַיִם מִמֶּהָ כִּי מָרִים הָם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמָהּ מָרָה: (כד) וַיֵּלְנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁתָּה: (כה) וַיִּצַּעַק אֶל־ה' וַיֹּרֶהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַף אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם שָׁם שָׁם לוֹ חֶק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ: (כו) וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמַעְתֶּם תִּשְׁמָעוּ לְקוֹלִי ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִנֵּשְׁתָּ וְהִנֵּשְׁתָּ תַעֲשֶׂה וְהִנֵּשְׁתָּ לְמִצְוֹתַי וְשָׁמַרְתָּ כְּלִי־תִקְוִי כְּלִי־הַמַּחְלָה אֲשֶׁר־שָׁמַעְתִּי בַּמִּצְרַיִם לֹא־אֲשִׁים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רַפָּאָה: ס (כז) וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וְשָׁם שְׁתִּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמַּיִם:

14. שמות פרק טז (פרשת בשלח)

(א) וַיִּסְעוּ מֵאֵילָם וַיָּבֹאוּ כָל־עֵדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־אֵילָם וּבֵין סִינַי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם מִצְרַיִם: (ב) וַיֵּלֻנוּ כָל־עֵדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר: (ג) וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוֹתָנוּ בְּיַד־ה' בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל־סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לֶשֶׁבַע כִּי־הוֹצֵאתָם אֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם אֲתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה בְּרָעַב: ס (ד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֵּצֵא הָעָם וַלְקֻטּוֹ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לִמְעַן אֲנִסְנוּ הַיָּלֹד בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא: (ה) וְהָיָה בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי וְהָכִינוּ אֶת אֲשֶׁר־יִגְבִּיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֵה עַל אֲשֶׁר־יִלְקֻטּוּ יוֹם יוֹם: (ו) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָעָרֹב וַיִּדְעֻתְכֶם כִּי ה' הוֹצִיא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם מִצְרַיִם: (ז) וּבָקֵר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד ה' בְּשָׁמַעוֹ אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם עַל־ה' וְנִחַנּוּ מֶה כִּי תִלְיִנוּ עָלֵינוּ: (ח) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתַת ה' לָכֶם בְּעָרֹב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וּלְחֹם בַּבֶּקֶר לִשְׁבַע בְּשָׁמַע ה' אֶת־תְּלַנְתִּיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מְלִיגִם עָלֵינוּ וְנִחַנּוּ מֶה לֹא־עָלֵינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי עַל־ה': (ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אֲמַר אֶל־כָּל־עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי ה' כִּי שָׁמַע אֶת תְּלַנְתִּיכֶם: (י) וַיְהִי כַּדָּבָר אֲהֲרֹן אֶל־כָּל־עֵדַת בְּנֵי־יִשְ�רָאֵל וַיִּפְּנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר וְהָיָה כְּבוֹד ה' נֹרָאָה בְּעֵינֵינוּ: פ

15. שמות פרק טז פסוק כב - לו (פרשת בשלח)

(כב) וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי לָקֻטּוֹ לָחֶם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעָמָר לְאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָל־נִשְׁאֵי הָעֵדָה וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה: (כג) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' שְׁבַתוֹן שְׁבַת־קֹדֶשׁ לָהּ מִחֹר אֶת אֲשֶׁר־תֹּאכְלוּ אָפֻ וְאֶת אֲשֶׁר־תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הַגִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמַרְת עַד־הַבֶּקֶר: (כד) וַיִּגִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֶּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבָּאִישׁ וְרָמָה לֹא־הָיְתָה בּוֹ: (כה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלְהוּ הַיּוֹם כִּי־שְׁבַת הַיּוֹם לָהּ הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ בַשָּׂדֶה: (כו) וַעֲשֵׂת יָמִים תִּלְקֻטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבַת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ: (כז) וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יֵצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצְאוּ: ס (כח) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה עַד־אֵנִי מֵאֲנִיתִי לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרָתִי: (כט) רְאוּ כִי־ה' נָתַן לָכֶם הַשְׁבַּת עַל־כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי לָחֶם יוֹמִים שָׁבוּ אִישׁ תַּחֲתֵיו אֶל־נִצָּא אִישׁ מִמָּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: (ל) וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי: (לא) וַיִּקְרָאוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מֶן וְהוּא כְּזָרַע גֹּד לָבֹן וְטַעְמֹו כַּצִּפִּיתָת בַּדֶּבֶשׁ: (לב) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' מִלָּא הָעָמָר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמַרְת לְדֹרֹתֵיכֶם לִמְעַן יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הָאֲכָלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם: (לג) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח צִנְצָנָת אֶסֶת וּמִן־שִׁמָּה מִלֹּא־הָעָמָר מֶן וְהִנֵּחַ אֹתוֹ לִפְנֵי ה' לְמִשְׁמַרְת לְדֹרֹתֵיכֶם: (לד) כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אֲהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁמַרְת: (לה) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ אֶת־הָמָן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בָּאָם אֶל־אַרְצָה נֹשְׁבַת אֶת־הָמָן אֲכָלוּ עַד־בָּאָם אֶל־קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן: (לו) וְהָעָמָר עֲשִׂרִית הָאִיפָה הוּא: פ

16. אבן עזרא הפירוש הארוך שמות פרק טז פסוק כח (פרשת בשלח)

וטעם ותורתי, שהשם הורה להם טעם השבת, על כן לקטו לחם משנה (שמות טז כב). וטעם לשון רבים מצותי ותורתי - כי כל המצוות והתורות הם אמת בלי ספק כמשמעם, ויש להם סודות בדברי הנשמה, ולא יבינום רק המשכילים, ועל כן כל מצוה היא שתיים:

17. רלב"ג ביאור המילות שמות ט"ז:כ"ח

לשמר מצותי ותורתי - רוצה לומר ב'מצותי' - מה שעברו על מצוות ה' יתעלה, להותיר מהמן עד הבקר ולצאת ביום השבת ללקוט; ואלו המצוות הם בעצמם התורות שזכר, כי ציוה ה' יתעלה אלו הנימוסים בענין המן והשבת. ובזה האופן קראה התורה 'תורה' הנימוס אשר צוה ה' יתעלה שיעשו בו דבר אחד מהדברים; אמר: 'זאת תורת החטאת' (ויקרא ו, יח), 'זאת תורת האשם' (ויקרא ז, א). ואפשר עוד שקרא אלו המצוות 'תורות', לפי שאין הכונה בהם ענין המצוות האלו בעצמותו, אבל הם מכוונות להורות על דברים אחרים, כאילו תאמר שמצות השבת היא להורות על חידוש העולם, או על יציאת מצרים גם כן, כמו שזכרה התורה זה בפרשת וישמע יתרו (שמות כ, י) ובפרשת ואתחנן (דברים ה, יד); ומה שציוה ה' יתעלה שלא להותיר מהמן עד הבקר היה להורות שראוי לאדם שיסתפק בלחם חוקו, ולא יפנה לריבוי אסיפת הקנינים שימנעו מההשתדלות בשלמות הנפש; עם שכבר היה זה להרגילם שיאמינו בה' יתעלה שכבר ירד המן להם בבקר בבקר.

18. שמות פרק כד פסוק א - ד (פרשת משפטים)

(א) ואל-משה אמר עלה אליה' אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק: (ב) ונגש משה לבדו אליה' והם לא יגשו והעם לא יעלו עמו: (ג) ויבא משה ויספר לעם את כל-דברי ה' ואת כל-המשפטים ויען כל-העם קול אחד ויאמרו כל-הדברים אשר-דבר ה' נעשה: (ד) ויכתב משה את כל-דברי ה' וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל:

19. רש"י שמות פרק כד פסוק א - ד (פרשת משפטים)

(א) ואל משה אמר עלה - פרשה זו נאמרה קודם עשרת הדברות, ובארבעה בסיון נאמר לו עלה: (ב) ונגש משה לבדו - אל הערפל: (ג) ויבא משה ויספר לעם - בו ביום: את כל דברי ה' - מצות פרישה והגבלה: ואת כל המשפטים - שבע מצות שנצטוו בני נח. ושבת וכבוד אב ואם ופרה אדומה ודינין שניתנו להם במרה: (ד) ויכתב משה - מבראשית ועד מתן תורה, וכתב מצות שנצטוו במרה: וישכם בבקר - בחמשה"ב בסיון:

20. שמות פרק יז (פרשת בשלח)

(ו) הגני עמד לפניך שם ואל-הצור בחרב והקית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל: (ז) ויקרא שם המקום מסה ומריבה על-ידי בני ישראל ועל נסתם את-ה' לאמר הניש' בקרבנו אם-אין: פ (ח) ויבא עמלק וילחם עם-ישראל בריפידם: (ט) ויאמר משה אלי-יהושע בחר-לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על-ראש הגבעה ומטה האלקים בידך: (י) ויעש יהושע כאשר אמר-לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: (יא) והיה כאשר ירים ידים ישראל וכאשר יגיש ידו וגבר עמלק: (יב) וידי משה כבדים ויקחו-אבן ויעימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומה אחר ויהי ידיו אמונה עד-בא השמש: (יג) ויחלש יהושע את-עמלק ואת-עמו לפי-חורב: פ (יד) ויאמר ה' אל-משה כתב זאת זכרון בספר ושם באזני יהושע פיימה אמהה את-זכר עמלק מתחת השמים: (טו) ויבן משה מזבח ויקרא שמו ה' נסי: (טז) ויאמר פייזל על-כס זה מלחמה לה' בעמלק מדר דר: פ

21. בראשית פרק כה פסוק לא - לד (פרשת תולדות)

(לא) ויאמר יעקב מכרה כיום את-בכרתה לי: (לב) ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה-נה לי בכרה: (לג) ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את-בכרתו ליעקב: (לד) ויעקב נתן לעשו לחם וגזיר עדשים ויאכל וישת ויגם ויגלג ויבז עשו את-הבכרה: פ

22. שמות פרק יג פסוק א - טז (פרשת בא)

(א) וינדב ה' אל-משה לאמר: (ב) קדש-לי כל-בכור פטר כל-רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא: (ג) ויאמר משה אליהעם זכור את-היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בתוך יד הוציא ה' אתכם מזה ולא יאכל חמץ: ... (ט) והיה לך לאות עלי-ידך ולזכרון בין עיניך למען תהנה תורת ה' בפיה כי ביד חזקה הוצאת ה' ממצרים: ... (יא) והיה פייזבא ה' אל-ארץ הפנעני כאשר נשבע לך ולאבתיה ונתנה לך: ... (יד) והיה כי-ישאלו בנו מחר לאמר מה-זאת

ואמרת אליו בתוך יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים: (טו) ויהי כִּי־הִקְשָׁה פְּרֻעָה לִשְׁלַחנֹו וַיִּהְיֶה ה' כֹּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אֶדֶם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֹּן אֲנִי זָכֹר לָהּ כֹּל־פֶּטֶר רִחֹם הַזְּכָרִים וְכֹל־בְּכוֹר בְּנֵי אֶפְרָיִם: (טז) וַהֲיָה לָאוֹת עַל־יַדְכָּה וּלְטוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֶיךָ בִּי בְּתוֹךְ יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם: ס

23. רשב"ם שמות פרק יג פסוק ח - טו (פרשת בא)

(ח) בעבור זה - שעשה י"י לי ניסים במצרים אני עובד עבודה הזאת. וכן זה היום אשר עשה י"י לי שהייתי לראש פינה נגילה ונשמחה בו: (ט) לאות על ידך - לפי עומק פשוטו יהיה לך לזכרון תמיד כאילו כתוב על ידך. כעין שימני כחותם על לבך: בין עיניך - כעין תכשיט ורביד זהב שרגילין ליתן על המצח לנוי: (טו) ויהי כי הקשה - כל זה תאמר לבנך, וכן מוכיח מדכת' הוציאנו י"י ממצרים. כי הק' אמר למשה כל פרשה זו, וישראל אומר לבנו הוציאנו י"י וגו'. כי משה לא אמר לישראל פסוק זה מעצמו [וגם מה צורך] שיאמר משה לישראל והיה לאות על ידכה כי בחוזה יד הוציאנו וגו', אלא האב אומר לבנו כך:

24. שמות רבה כ"ב:ג'

(ג) ויִירָאוּ הָעָם אֶת ה', שְׁנוּ רַבּוֹתֵינוּ הַקּוֹרָא אֶת שְׁמֵע צָרִיד לַהֲזָכִיר קְרִיעַת יָם סוּף וּמִכַּת בְּכוֹרִים בְּאֶמֶת וְנִצִּיב, וְאִם לֹא הַזְכִּיר אֵין מַחְזִירִין אוֹתוֹ, אֲבָל אִם לֹא הַזְכִּיר יִצְיָא מִצְרַיִם מִחֲזִירִין אוֹתוֹ, שְׁנֵאמַר (דברים ט"ז:ג'): לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּמָה בֵּין יִצְיָא מִצְרַיִם לַקְרִיעַת יָם סוּף, אֲלֹא שִׁיִּצְיָא מִצְרַיִם קָשָׁה, שְׁנֵאמַר (דברים ד':ל"ד'): אוֹ הַנֶּסֶף אֱלֹהִים, (דברים ד':כ'): וְאַתְּכֶם לָקַח ה', תִּדְעַ לָךְ שֶׁזֶּה קָשָׁה מְזוֹ, שִׁבְיָא מִצְרַיִם כְּתִיב (שמות כ"ב): אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ וגו', אֲבָל בַּקְרִיעַת יָם סוּף אֵינוּ מִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם, וְלָמָּה צָרִיד לַהֲזָכִיר קְרִיעַת יָם סוּף בְּאֶמֶת וְנִצִּיב, לְפִי שֶׁפִּינוּ שֶׁקָּרַע לָהֶם אֶת הַיָּם הָאֲמִינוּ בוֹ, שְׁנֵאמַר: וַיֵּאֱמִינוּ בָהּ וּבִמְשָׁה עַבְדּוֹ, וּבִזְכוּת הָאֱמֻנָה שֶׁהָאֲמִינוּ זָכוּ לוֹמַר שִׁירָה וּשְׁרָתָה עֲלֵיהֶם שְׂכִינָה, שֶׁכֵּן כְּתִיב אַחֲרָיו (שמות ט"ו:א'): אֲזַ יִשִּׁיר מֹשֶׁה, לְכָף צָרִיד אֶדֶם לְסִמּוֹ גְּאֻלָּה לְתַפְלָה, כְּשֶׁם שֶׁהֵם הִסְמִיכוּ שִׁירָה אַחֵר הָאֱמֻנָה וְהַקְרִיעָה, וּכְשֶׁם שֶׁהֵם טָהְרוּ לָפָם וְאָמְרוּ שִׁירָה, שֶׁכֵּן כְּתִיב: וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת ה' וַיֵּאֱמִינוּ, וְאַחֵר כָּף: אֲזַ יִשִּׁיר, כָּף צָרִיד אֶדֶם לְטָהֵר לְבוֹ קֹדֶם שִׁיתַּפְלִל, וְכֵן אֵינוֹ אָמַר (איוב ט"ז:י"א'): עַל לֹא חָמַס בְּכַפִּי וּתְפַלְתִּי זָכָה.

25. דברים פרק יא פסוק יג - יח (פרשת עקב)

(יג) וַהֲיָה אִם־שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מֵצִוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר אֶת־ה' אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ כְּכֹל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: (יד) וְנִתְתִּי מִטֶּר־אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֶה וּמִלְקוֹשׁ וְאִסְפַּת דְּגָנָה וּתְרִשָׁה וַיִּצְהַרְהוּ: (טו) וְנִתְתִּי עֹשֶׁב בְּשָׂדֶךָ לְבִהֶמְתְּךָ וְאִכְלָתָ וּשְׂבַעְתָּ: (טז) הִשְׁמָרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (יז) וְחָרָה אַפִּי־ה' בָּכֶם וַעֲצָר אֶת־הַשְּׂמִימִם וְלֹא־יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְאֲבִדְתֶּם מִהֲרֵה מֵעַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר ה' נָתַן לָכֶם: (יח) וּשְׁמַתֶּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לָאוֹת עַל־יַדְכֶם וַהֲיִנוּ לְטוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם:

26. דברים פרק ו פסוק ד - ט (פרשת ואתחנן)

(ד) שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד: (ה) וְאַהֲבָתָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כְּכֹל־לְבָבְךָ וּבְכֹל־נַפְשְׁךָ וּבְכֹל־מְאֹדְךָ: (ו) וְהָיִו הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מֵצִוֶּה הַיּוֹם עַל־לְבָבְךָ: (ז) וְשִׁנַּנְתָּם לְבִנְיָד וּדְבָרְתָּ בָם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִקְחֶךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: (ח) וּקְשַׁרְתָּם לָאוֹת עַל־יָדְךָ וַהֲיִנוּ לְטוֹטֶפֶת בֵּין עֵינֶיךָ: (ט) וּכְתַבְתֶּם עַל־מַזְזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: ס

27. שמות פרק טו פסוק יז - יח (פרשת בשלח)

(יז) תִּבְאֲמוּ וְתִטְעַמוּ בְּהַר נִחַלְתְּךָ מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלַּת ה' מִקְדָּשׁ אֲדֹנִי כּוֹנֵנִי גִדִּיד: (יח) ה' וּמִלְּךָ לְעֵלָם וָעֶד:

28. רש"י שמות פרק טו פסוק יז (פרשת בשלח)

(יז) תבאמו - נתבא משה שלא יכנס לארץ לכך לא נאמר תביאנו: מכון לשבתך - מקדש של מטה מכוון כנגד כסא של מעלה אשר פעלת: מקדש - הטעם עליו זקף גדול להפרידו מתיבת השם שלאחריו המקדש אשר כוננו ידך ה'. חביב בית המקדש שהעולם נברא ביד אחת, שנאמר (ישעיהו מח יג) אף ידי יסדה ארץ, ומקדש בשתי ידיים. ואימתי יבנה בשתי ידיים, בזמן שה' ימלוך לעולם ועד, לעתיד לבא שכל המלוכה שלו:

29. רש"י דברים פרק ו פסוק ד (פרשת ואתחנן)

ה' אלהינו ה' אחד - ה' שהוא אלהינו עתה ולא אלהי האומות, הוא עתיד להיות ה' אחד, שנאמר (צפניה ג, ט) כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ונאמר (זכריה יד, ט) ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד:

30. סדור תפלה נוסח ספרד - סדר פסוקי דזמרה:

וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הָעָשׂוּ. וְהָיְתָה לָהּ הַמְּלִיכָה: וְהָיְתָה ה' לְמִלְכָּה עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד: וּבִתְוֹרַתְךָ כְּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד: